

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
29.9.2017
Taltionumero
4846
Diaarinumero
2959/2/16

1 (6)

Asia Vammaispalvelulain mukaista taloudellista tukitointa koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Helsingin hallinto-oikeus 19.8.2016 nro 16/0768/6

Asian aikaisempi käsittely

Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston alainen viranhaltija on 22.9.2015 hylännyt A:n hakemuksen pystyhissin kustannusten korvaamisesta vammaispalvelulain mukaisena asunnon muutostyönä.

Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto on päätöksellään 15.2.2016 (§ 7) pysyttänyt viranhaltijan päätöksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Helsingin hallinto-oikeus on hylännyt A:n valituksen sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston päätöksestä.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) 9 §:n 2 momentin mukaan kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa joh-

dosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Kunnalla ei kuitenkaan ole erityistä velvollisuutta kustannusten korvaamiseen, jos vaikeavammaisen henkilön riittävää huolenpitoa ei voida turvata avohuollon toimenpitein.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen (vammapalveluasetus) 12 §:n 3 momentin mukaan korvattavia asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita ovat muun muassa nostolaitteet. Kunta voi myös antaa asuntoon kuuluvia välineitä tai laitteita korvauksetta vaikeavammaisen henkilön käytettäväksi.

Asetuksen 13 §:n mukaan suoritettaessa korvausta asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden tai laitteiden hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin pidetään vaikeavammaisena henkilöä, jolle liikkuminen tai muu omatoiminen suoriutuminen vakituksessa asunnossa tuottaa vamman tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia.

Fysiatrian erikoislääkärin 26.3.2014 antaman lääkärinlausunnon mukaan A:lla on pitkäaikaiset selkäongelmat ja vuonna 1972 hänen alaselkensä on operoitu, mutta selkä-alaraajaongelmat ovat jatkuneet. Erityisesti viime vuosina A:n liikuntahaitta on jatkuvasti lisääntynyt ja hän on joutunut turvautumaan pyörätuoliin liikkumisen apuvälineenä. A:lla on todettu spinaalistennoosi, hermojuuren ahtautta ja kystat selkärangassa. Lisäksi A:lla on ollut toistuvia laskimotukoksia ja keuhkoembolia. A sairastaa myös verenpainetauti, diabetesta, obesiteettia, rytmihäiriöitä, munuaisten vajaatoimintaa ja kihtiä.

Saadun selvityksen mukaan A asuu kaksikerroksisessa talossa, jossa yläkerran ja alakerran välillä on ulkorappuset. Yläkerrassa sijaitsevat olohuone, makuuhuone, keittiö ja pieni wc ja alakerrassa on pesutila. Pesulle ja myös ulos päästäkseen A:n on siten siirryttävä ulkoportaita alas. A:lle on 8.4.2013 alkaen myönnetty henkilökohtaista apua 10 tuntia viikossa ja asiakirjojen mukaan A siirtyy avustajan avustamana ulos ja pesutiloihin.

Fysioterapeutin ja henkilökohtaisen avustajan 25.11.2015 tekemän kotikäynnin raportin mukaan A liikkuu sisätiloissa omatoimisesti pyörätuolilla ja siirtymiset sujuvat myös omatoimisesti. Kodin ulkopuolelle liikkuttaessa avustaja avustaa A:n kuistille, jossa A nousee omatoimisesti seisomaan ja tukeutuu seistessä vasemmalla kädellä

kävelykeppiin ja oikealla kädellä portaikon kaiteeseen. Hän kulkee portaat avustajan varmistamana alaspäin tasatahtia. Portaiden päättyessä A kulkee avustajan varmistamana muutaman metrin matkan toiselle kaiteen tuelle ja kävelee alamäkeä alaspäin vasemmalla kaiteeseen ja oikealla kädellä keppiin tukeutuen noin viisi metriä. Tämän jälkeen A on hengästynyt ja kokee jalkojensa puutuneen. Tästä A siirtyy joko pyörätuoliin, jolla avustaja on avustanut alakerran pesutiloihin, tai suoraan avustajan henkilöautoon. Kotikäynnillä rappuset laskeuduttuaan A on levännyt puutarhatuolilla istuen noin viisi minuuttia. Tämän jälkeen A on kulkenut takaisinpäin kaiteen ja kepin tuella, avustajan ja fysioterapeutin varmistamana tasatahtia. Loppua kohden porraskävely on käynyt A:lle raskaaksi, mutta hän on päässyt portaiden yläpäähän ja istuutunut heti pyörätuoliin. Tuolille istuutuessaan A:n hengitys on ollut raskasta ja hän on kokenut jalkojen puutuneen.

Saadun selvityksen mukaan A:n on hyvin vaivalloista kulkea portaissa ja pystyhissi ilman muuta helpottaisi hänen liikkumistaan kerrosten välillä. Esitetyn selvityksen mukaan nostohissin hankintameno asennuksineen olisi ilman arvonlisäveroa 17 500 euroa, jonka lisäksi tulisivat kustannukset sähkösyötön vedosta, hissin ja rakennuksen välisestä listoituksista sekä rakennustekniset työt, kuten pohjan valaminen. Kokonaiskustannuksiksi on arvioitu jossain vaiheessa 35 000 euroa. Kun otetaan huomioon, että A on toistaiseksi kuitenkin pystynyt avustettuna sekä laskeutumaan että nousemaan portaat mennessään pesutiloihin ja ulos hänelle myönnetyn henkilökohtaisen avun turvin ja se, että nostohissin rakentamisesta johtuvia kustannuksia ei ole pidettävä kohtuullisina, hallinto-oikeus katsoo, että nostohissiä ei ole pidettävä sellaisena vammaispalvelulaissa ja -asetuksessa tarkoitettuna A:n päivittäisen selviytymisen kannalta välttämättömänä vammaispalvelulain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuna asunnon muutostyönä tai sellaisena välineenä tai laitteena, joka kunnan tulee korvata. Jaoston päätöstä ei muuteta.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston ja hallinto-oikeuden päätökset kumotaan ja hänelle myönnetään korvaus pystyhisin kustannuksista.

A on esittänyt vaatimustensa tueksi muun ohella seuraavaa:

Hallinto-oikeus ei ole ottanut kantaa valituksessa esitettyihin perusteluihin. A:n mukaan hän on ollut seitsemän vuotta pyörätuolissa pystymättä kävelemään. Hänen jalkansa ovat kuihtuneet ja siksi hänen on mahdollista kulkea rapuissa. Hänen jalkansa alkavat särkeä kovasti muutaman askeleen jälkeen, ja hetkessä ne puutuvat alta. Viime aikoina jalat ovat alkaneet ensin sinistyä ja sitten mustua hiljalleen jalkateristä ylöspäin.

A haluaa edelleen asua kotonaan. Hän pärjää siellä pyörätuolin avulla. A tarvitsee hissin, jotta hän pääsee ulos talostaan muille asioille ja saunaan, joka on alakerrassa.

A on toimittanut valituksen täydennyksen ja lisäselvitystä.

Sosiaali- ja terveystalokunnan jaosto on antanut selityksen.

A on antanut vastaselityksen ja toimittanut lisäselvitystä.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Irma Telivuo
oikeusneuvos

Leena Äärilä
oikeusneuvos

Mikko Pikkujämsä
oikeusneuvos

Antti Pekkala (t)
oikeusneuvos

Leena Romppainen
oikeusneuvos

Anna Heikkilä
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Jakelu

Päätös

A, maksutta

Jäljennös

Helsingin hallinto-oikeus

Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto